

EEPLIANT3 Bilten (2nd Newsletter)

Brussels, studeni 2021.

U lipnju 2019., EU financirana usklađena zajednička aktivnost EEPLIANT3 obvezala se provesti pojačane transnacionalne provjere sukladnosti i niz inovacija za poboljšanje nadzora tržišta proizvoda povezanih s energijom stavljenih na jedinstveno tržište te s tim u vezi transformacijsku promjenu kako bi se doprinijelo ispunjenju jednog dijela klimatskih obveza EU do 2050. Nakon 30 mjeseci zajedničkog rada je li ispunjeno sve na što smo se obvezali i koliki napredak je postignut do današnjeg dana?

Nezadovoljavajući preliminarni rezultati provedenih provjera oznaka, dokumenta i online provjera

Do sada provedene provjere dokumentacije i online provjere pokazale su lošu razinu sukladnosti proizvoda koji su predmet ovih aktivnosti.

Za klimatizacijske rashladne uređaje i sobne ventilatore, u 108 slučajeva pregleda dokumentacije (dijeljeni: 56, kanalni: 31, sobni ventilatori: 21), 23 % oznaka su netočne (npr. s netočnim vrijednostima), dok je za 49 % modela utvrđen neodgovarajući informacijski list (npr. bez iskazanih vrijednosti, pogrešan poredak informacija), za 69 % neodgovarajuća izjava o sukladnosti (npr. bez upućivanja na odgovarajuće norme i uredbe) i za 78% neodgovarajuća dokumentacija o sukladnosti (npr. bez potrebnih podataka). Vezano uz nadzore web trgovina (470 web stranica), 237 od 271 oznake prikazano je netočno, a u 190 slučajeva oznaka je nedostajala i u 179 slučajeva nedostajao je informacijski list proizvoda.

Isto tako, provjerama sušilica rublja (104 provjere dokumenata) pokazale su stopu nesukladnosti oznaka od 18%. 53% od 104 ispitane jedinice nisu imale nedostatke u odnosu na informacijski list proizvoda, 43% u odnosu na izjavu o sukladnosti i 28% u odnosu na tehničku dokumentaciju. Nadalje, provjereno je 436 stranica web trgovina, te je samo 58 od 276 oznaka prikazano ispravno, a kod 94 oznake uopće nisu bile prikazane i na 143 stranice nije bilo prikazanih informacijskih listova proizvoda.

Provjerama ventilacijskih jedinica pokazalo se da 27 % ovih proizvoda ima pogreške u tehničkoj dokumentaciji ili u informacijskom listu proizvoda koje mogu utjecati na odluku o kupnji proizvoda. Provjerama web trgovina pokazale su nesukladnosti kod 75 % od 111 pregledanih proizvoda.

U slučaju provjera grijača vode i spremnika tople vode, konačni rezultati provjera dokumentacije još su u tijeku, a do sada 13 od 20 pregledanih spremnika nije zadovoljilo pri provjeri dokumentacije, 45 od 54 električna grijača vode i 22 od 24 toplinske crpke za grijanje vode također nije zadovoljilo provedeno ocjenjivanje sukladnosti od strane tijela za nadzor tržišta.

Za sve navedene proizvode u tijeku je postupak laboratorijskih ispitivanja.

Klasificiranje nesukladnosti u ekodizajnu

Implementacija Uredbe (EU) 2019/1020 i primjena ovlasti moraju biti razmjerne i odgovarajuće u odnosu na prirodu i utjecaj nesukladnosti. Kako bi se tijelima za nadzor tržišta omogućilo da ispune svoje obveze također i kod provjera zahtjeva ekodizajna, EEPLIANT3 doprinosi u radu EL/ECOD ADCO skupina (skupine za administrativnu suradnju između tijela za nadzor tržišta država članica) u svrhu razvoja nove metodologije klasifikacije rizika u slučaju nesukladnosti sa zahtjevima ekodizajna.

Mapiranje objekata za ispitivanje za provedbu ispitivanja proizvoda povezanih s energijom

Organiziranje i određivanje postupka provjere je bitna aktivnost nadzora tržišta te je dostupnost akreditiranih laboratorija za ispitivanja proizvoda povezanih s energijom izazov za većinu tijela za nadzor

This project is funded
by the European Union

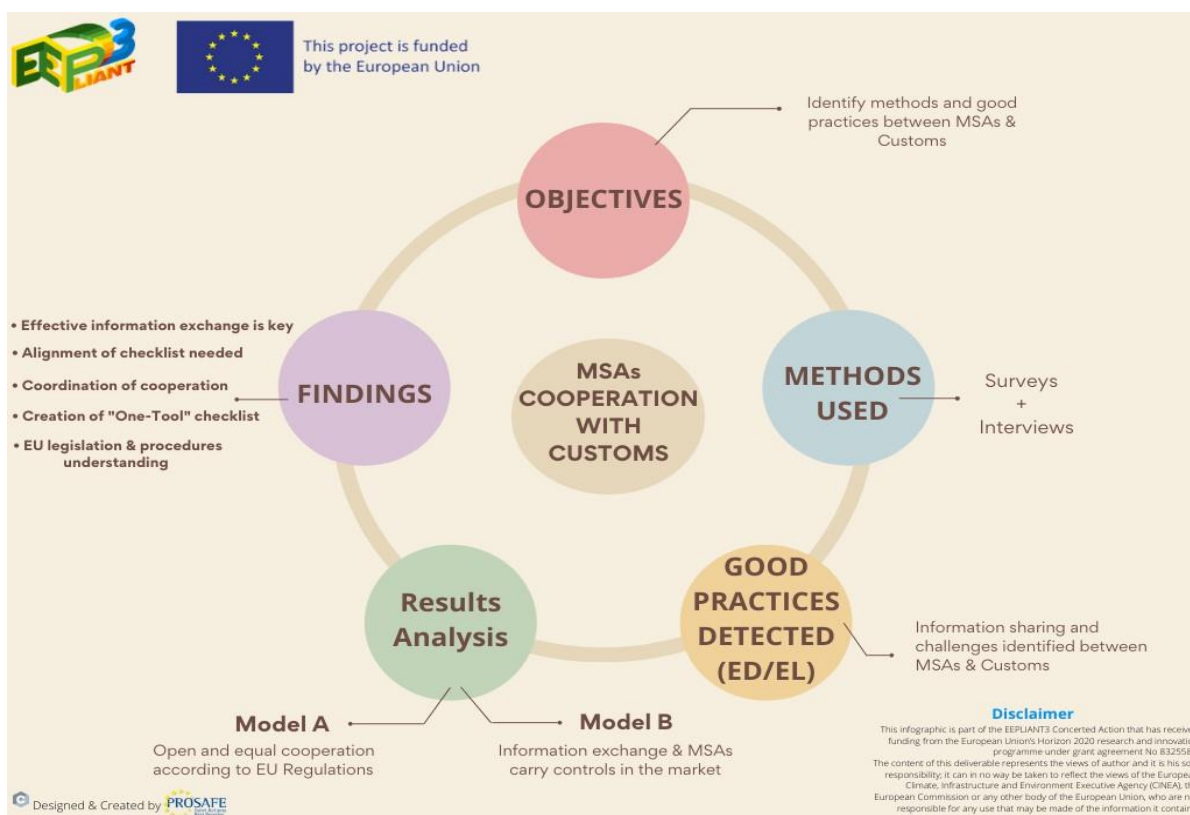
vores bureau

tržišta. Kao odgovor na istu problematiku, pojedina tijela jačaju kapacitete in-house ispitnih resursa, dok se druga suočavaju sa pronalaskom dostupnosti odgovarajućih kvalificiranih komercijalnih objekata za ispitivanje. EEPLIANT3 proveo je istraživanja u pogledu dostupnosti ispitnih tijela unutar EEA akreditiranih u području ekodizajna/energetskog označivanja, bilo komercijalnih ili od tijela za nadzor tržišta, a rezultati istraživanja jednaki su onima koje je provela Europska komisija (Joint Research Centre). Istraživanja su pokazala da vrlo mali broj tijela za nadzor tržišta posjeduje vlastite objekte za ispitivanje provjere kvalitete (ekvivalentno normi EN 17025), dok neke države članice nemaju ili imaju tek nekoliko laboratorija za bilo koju vrstu ispitivanja u području ekodizajna/energetskog označivanja. Posljedično, dostupnost odgovarajućih kvalificiranih objekata za ispitivanje za sve proizvode obuhvaćene ekodizajnom i energetskim označivanjem, bilo da su u vlasništvu tijela za nadzor tržišta ili komercijalni, predstavlja značajnu prepreku za većinu tijela za nadzor tržišta u provedbi potpune provjere sukladnosti.

Jačanje suradnje i dobre prakse u suradnji s carinskim tijelima

Posljednji podaci pokazuju da je u 2019. godini, u 28,6 % kontrola koja su provela carinska tijela utvrđena nesukladnost proizvoda ili opasan proizvod, gdje je 98 % zaustavljeno na granicama deset država članica. Od početnih peer-to-peer platformi, jačanja online second-hand tržišta, do porasta etrgovine i velikog broja proizvoda koji ulaze u EU iz trećih država rezultirali su većim značajem graničnih kontrola u otkrivanju i sprečavanju ulaska nesukladnih proizvoda na tržište EU. U okviru EEPLIANT 3 provedeno je online istraživanje i više popratnih intervjua s EU carinskim tijelima u vezi zakonodavstva u području ekodizajna/energetskog označivanja s ciljem prikupljanja postojećih dobrih praksi i izdavanja preporuka u pogledu uspostavljanja sistematičnije suradnje u svrhu jačanja razine kontrola proizvoda povezanih s energijom.

U okviru EEPLIANT3 ispitat će se i kompetencije identificiranih dobrih praksi u aktivnostima koje će se provoditi vezano uz rasvjetna tijela.

This project is funded by the European Union

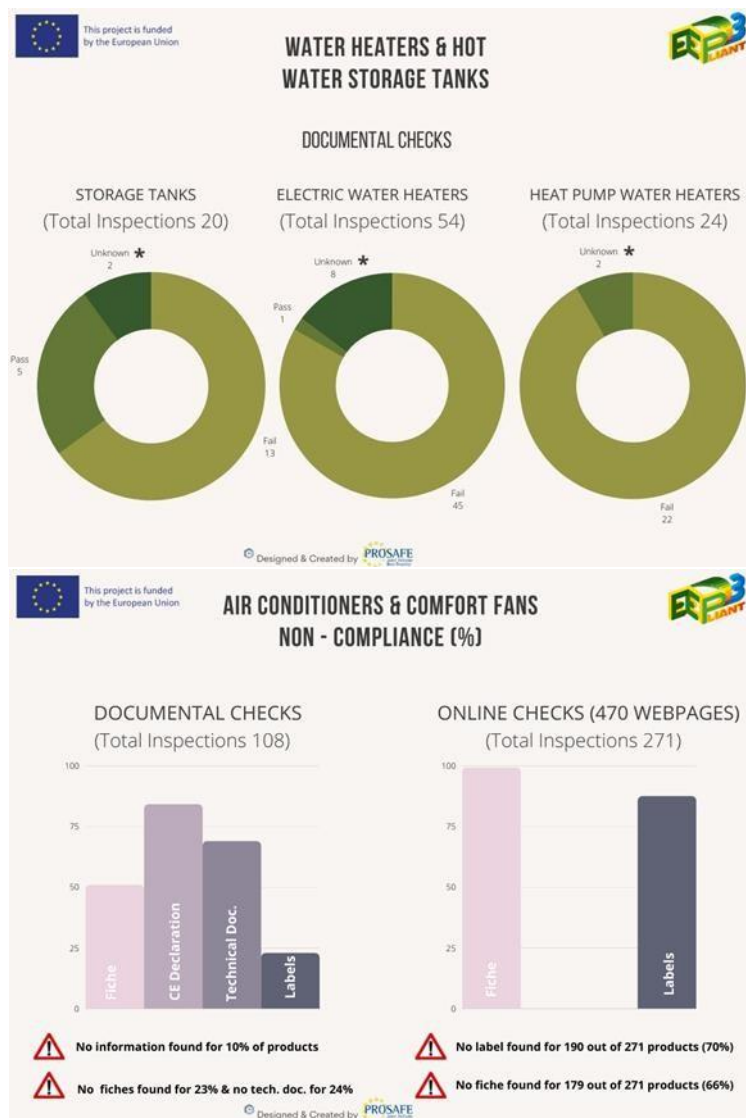
vores bureau

Prihvatanje izazova i izgradnja novih znanja i vještina

Prva faza implementacije aktivnosti uključuje analiziranje različitih izazova i usvojenih lekcija u okviru projekta. Primjena pametnih IT alata, kada postoje, imaju transformacijski učinak na nadzor tržišta, ali ovise o resursima i prioritetima tijela za nadzor tržišta, gdje EEPLIANT3 nastoji popuniti prazninu kroz razvoj četiri elementarna IT alata koji uključuju: ICSMS sustav (temeljeno na prijašnjim projektima MsTy15 i EEPLIANT2), WebCrawler, inovativni projekti AI/Robotika, „Quick wins“ (mini projekti). Međutim, investiranje i razvoj takvih alata bez osiguravanja održavanja istih kroz dulje razdoblje nakon završetka projekta predstavlja gubitak truda, novca i sredstava, stoga se u okviru EEPLIANT3 istražuju odgovarajuće opcije i rješenja u suradnji s Europskom komisijom i Mrežom Unije za sukladnost proizvoda (EUPCN).

Ujedno u okviru EEPLIANT3 nastoji se upotpuniti znanje i iskustvo tijela za nadzor tržišta potrebno za provedbu provjera sukladnosti u pogledu formalnih zahtjeva ekodizajna/energetskog označivanja u svrhu jačanja učinkovitosti nadzora tržišta, a kroz razne online edukacije, uzajamne zajedničke aktivnosti uključujući inovativne sheme razmjene službenika u suradnji s ED/EL ADCO skupinama.

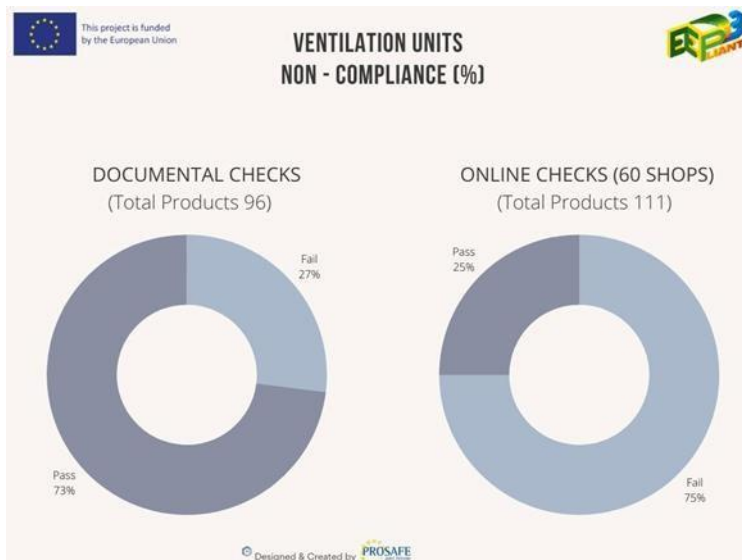
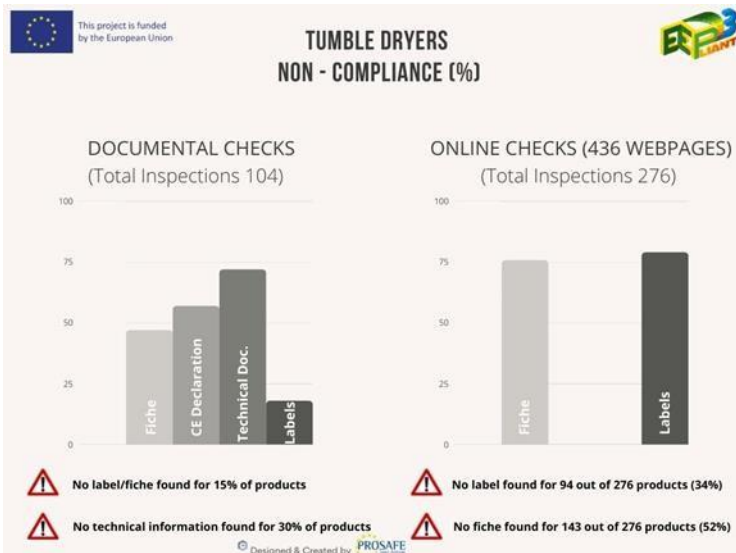
U nastavku su prikazani preliminarni rezultati do sada provedenih aktivnosti u projektu (nisu statistički reprezentativni).

This project is funded by the European Union

vores bureau

Izjava o odricanju Ovaj bilten dio je usklađene akcije EEPLIANT3 koja je primila financijska sredstva iz programa Europske unije za istraživanje i inovacije Obzor 2020 (Horizon 2020), u okviru sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava No 832558. Sadržaj predstavlja stavove autora i njegova je isključiva odgovornost; ni na koji se način ne može smatrati da stajališta izražena u biltenu odražavaju stajališta Europske izvršne agencije za klimu, infrastrukturu i okoliš (CINEA), Europske komisije ili bilo kojeg drugog tijela Europske unije, koji nisu odgovorni za bilo kakvu uporabu informacija koje sadrži ovaj bilten.

